Kerkkoerier

6E JAARGANG
NR. 3 - JUNI 2008

Interview Pastor Polet

Wijziging adres
Pastor van Walle

Wereldjongerendag

Periodiek van de Interparochiële Vereniging van de
13 samenwerkende RK parochies in Oost Zeeuws-Vlaanderen

Colofon

Redactie
Dhr. W. van Olffen, mevr. J. Hamelinck,
mevr. L. Verboven-Gielen,
mevr. V. Verdurmen-Serrarens,
dhr. F. van Swaal, mevr. S. Marin

Redactie-adres: Kerkkoerier,
Steenstraat 22, 4561 AS Hulst

Foto voorkant:
J. Klok

Druk: Partout BV, Terneuzen
Tel. 0115-649800

Kopij binnen 2008
Herfst 22 augustus
Kerst 31 oktober

Kopij voor het volgende nummer inleveren bij kerkkoerier@ipv-ozvl.nl of redactieadres
De redactie heeft het recht artikelen te corrigeren en/of in te korten. De redactie is niet aansprakeliijk voor de inhoud van de ingezonden kopij.

Bestuur IPV
Postadres: Steenstraat 22
4561 AS Hulst
E-mail: ipvozvl@zeelandnet.nl
Website IPV: www.ipv-ozvl.nl

Bereikbaarheid van het Pastoresteam
Mw. Ch. v.d. Walle,
pastoraal werkster, (eerstaanspreekbare pastor voor Boschkapelle, Hengstdijk, Stoppeldijk)
Notendijk 45, 4583 SV Terhole
Tel. 0114-720491 / 06-51138721
e-mail: chvdwalle@zeelandnet.nl
Bijz. aandachtsveld: Eerste communie, huwelijksvoorbereiding.

Zr. N. Polet, pastoraal werkster
(eerstaanspreekbare pastor voor Kloosterzande, Lamswaarde, Terhole)
Steenpit 12, 4561 CS Hulst
Tel. 0114-317438, gsm 06-22398804
e-mail: poletnj@zeelandnet.nl
Bijz. aandachtsveld: rouwverwerking, toerusting volwassenen.

W. Poppe, marist,
eindverantwoordelijk pastor.
(eerstaanspreekbare pastor voor Clinge, Graauw, Nieuw-Namen)
Zandstraat 10, bus 6, 4561 SC Hulst
Tel. 0114-373146, gsm 06-19848410
e-mail: wapoppe@zeelandnet.nl
Bijz. aandachtsveld: toerusting diaconie, vormsel (deels).

J. Reurs, marist
(eerstaanspreekbare pastor voor Heikant, Koewacht, St. Jansteen)
Zandstraat 10, bus 4, 4561 SC Hulst
Tel. 0114-373144, gsm 06-10711191
e-mail: joop.reurs@zeelandnet.nl
Bijz. aandachtsveld: vorming en toerusting; vormsel (deels).

W. Tobé, diaken,
(eerstaanspreekbare pastor voor Hulst)
Steenstraat 22, 4561 AS Hulst
Tel. 0114-371093, gsm 06-12788043
e-mail: wtobe@hetnet.nl
of w.tobe@diakens.com
Bijz. aandachtsveld: liturgie

TEN GELEIDE

We hebben lang moeten wachten, maar daar was ie dan de zon. Iedereen is vrolijker, meer verdraagzaam toch! Je zou het niet zeggen als je de kranten leest. We slaan er op. Voor wat? Voor een kleinigheid? Een waarschuwing die bij jou even verkeerd valt? Een terechtwijzing? Het is moeilijk te begrijpen. Zijn we dan vergeten dat er belangrijkere waarden in het leven zijn. Naastenliefde, begrip voor elkaar, beleefdheid, een helpende hand. Zo kan ik nog wel even doorgaan.

We hebben op 4 mei alle slachtoffers van de tweede wereldoorlog herdacht. Gelukkig is die oorlogstijd voorbij, maar we hebben kleine oorlogjes in de plaats gekregen: ruzie in de familie of in de buurt. Laat ons toch nadenken. Mijn vader zei altijd: eerst tot tien tellen voor je reageert. We kennen toch ook allen nog wel het oude gezegde van de Bond Zonder Naam 'verbeter de wereld begin met je zelf'. De redactie wenst u een heel fijne, warme zomer en een prettige vakantie.

PASTORAAL WOORD

Met het verschijnen van deze kerkkoerier naderen we het einde van een werkjaar. De vakantie staat voor de deur. Het is dan ook de tijd waarin teruggekeken wordt hoe het in de loop van het jaar is gegaan. Er wordt teruggekeken vanuit het team van pastores, vanuit de besturen en de vele werkgroepen in de verschillende parochies naar hoe het jaar is verlopen. En er wordt al gekeken naar de wensen die er zijn voor het komende werkjaar, mede vanuit de planning die het bisdom ons aandraagt voor de komende jaren in haar nota "de duizend gezichten van uw volk". Een opzet hiervoor is door de IPV ter goedkeuring voorgelegd aan de bisdomleiding. In de komende twee jaar moet er in de regio's gekeken worden hoe men samen kan komen tot een maximale samenwerking tussen de parochiegemeenschappen. Ook dus in onze regio.

Wanneer we alles eens op een rijtje zetten kunnen we zeggen dat er de voorbije tientallen jaren hard is gewerkt. Vanuit de documenten en de inspiratie van Vaticanum II waren er grote verwachtingen om invulling te geven aan een "samen kerk zijn". Dat elke geloofsgemeenschap een levende getuigenis zou zijn van de hoop die in ons leeft. Nu, kunnen we zeggen, is het tijd om er eens bij stil te staan en te kijken hoe we dat allemaal hebben ingevuld. Hoe houden wij het vol om te blijven getuigen van de hoop die in ons leeft? Hoe levend is onze hoop nog? We weten dat het in onze geloofsgemeenschappen op verschillende manieren wordt ingevuld. We kennen daarbij onze zwakke en sterke kanten. En de manier waarop we elkaar daarbij kunnen ondersteunen.

In een mooie vergelijking maakt Matteus dat duidelijk wanneer hij zegt: "Jullie zijn het zout der aarde. Als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor. Er moet dus nieuw zout komen. Er gebeurt in onze gemeenschappen veel goeds, maar de kwaliteit is in gevaar omdat er geen tijd wordt genomen voor de broodnodige toerusting en begeleiding. Deze is nodig om een getuigende presentatie te houden. D.w.z. niet alleen bezorgd zijn om de gemeenschap zelf; maar ook kijken naar wat wij als gemeenschap naar buiten toe te vertellen hebben aan mensen om ons heen. Het zal een uitnodigende boodschap moeten zijn die laat merken dat iedereen erbij mag horen.

Om sterk te staan wordt er in onze regio al op vele gebieden bovenparochieel samengewerkt. Soms in clusterverband, andere keren met alle parochies samen. Kijkend naar het komende werkjaar zullen wij ervaren dat die samenwerking hard nodig is mede door het wegvallen van meerdere pastores. Ik hoop dat door de inzet van velen de kwaliteit van het pastoraat in onze regio goed zal blijven, mede door een goede samenwerking van de verschillende geloofsgemeenschappen.

Pastor Poppe.

www.rk-kerkplein.org

Bijdragen aan de toekomst van onze samenleving, geïnspireerd door geloofstraditie en eigentijdse cultuur.

Bezoek de site waar vooraanstaande commentatoren deelnemen aan het publieke debat in Nederland.

kritische katholieken op internet

PAROCHIANEN LEIDEN UITVAARTEN

In een aantal artikelen die reeds eerder geschreven zijn en in de Algemene Ledenvergaderingen van de Interparochiële Vereniging van Oost-Zeeuws-Vlaanderen, is al eerder gemeld en aangekondigd, dat er gezocht werd naar parochianen, die in afwisseling met de leden van het pastoresteam in de toekomst mede de vieringen van de uitvaart en crematiediensten gaan verzorgen. Inmiddels is er uiteindelijk een groep van zeven vrouwen en mannen bereid gevonden zich hiervoor te laten vormen en toe te rusten. Daar zullen de maanden van het lopende jaar mee gemoeid zijn. Alle betrokkenen hebben reeds ervaring opgedaan in het leiden van avondwake en/of van de vieringen op zaterdag of zondag.

Zoals het begon

De eerste module betreft de liturgie. Hierin is gesproken over de kunst van het leiden van vieringen. Daar komt veel bij kijken: Hoe is je lichaamshouding? Hoe gebruik je je stem? Tref je de goede toon? Hoe beweeg je jezelf? Hoe en waar zoek je lezingen en gebeden? Welke boeken gebruik je? Welke gebaren hanteer je in een viering en hoe doe je dat? In welke kleding leid je de viering? De kundigheid om een uitvaart te leiden – en dat geldt voor iedere liturgie – zit niet in de wetenschap van veel kennis en wijsheid van boeken, maar: hoe kunnen we met ons allen de liturgie zó vieren, dat we het beleven – in droefheid en in vreugde – als een moment dat we door het woord van de Heer als het ware een ontmoeting hebben met God. En dat geldt niet alleen voor degenen die de dienst leiden. Het is ook de taak voor wie de dienst leidt om de aanwezige gemeenschap respectvol de plaats te geven in de vieringen die de aanwezigen toekomt: het voorlezen in de viering, de royale mogelijkheid om mee te kunnen/mogen zingen, het dragen van bloemen en begeleiden van de overledene, waar het een uitvaart betreft. Hier ligt niet alleen de taak van degene die een uitvaart leidt, ook uitvaartleiders m/v en dirigenten hebben hierin een uitdrukkelijke taak.

Aandacht hebben voor wat allemaal?

Op de avonden – die steeds royaal twee uur duurden - is gesproken over de symboliek van kruis, altaar, evangelieboek, wierook en wijwater; over de lichaamshouding als je rond het altaar staat, over stilte en over aankleding van de kerkruimte. Er is tijd genomen om eens nauwkeurig door te nemen waaraan aandacht gegeven dient te worden zoals over de eigen taak die een parochiaan heeft die een uitvaartdienst leidt. Je bent niet meer de lector, of de koster of de acoliet, die je anders wel was. Dat zijn taken die dan bij anderen horen. Er is kritisch naar woorden gekeken, die je in de gebeden juist wel of beter niet in bepaalde omstandigheden kunt gebruiken. Ook het eigen boekje, dat we hanteren in de vieringen van onze regio is nauwkeurig doorgenomen om te zien welke mogelijkheden en kansen dit biedt. Een ieder is naar een uitvaart geweest, waarbij men niet betrokken was als familie, vriend(in) of kennis, maar om puur objectief te kijken: wat doet nu ieder in een viering? Wat is daar vreemd of juist goed aan? En zou ik hiervan iets kunnen leren om het juist wel of juist niet zo te doen?

Wat verder nog?

In de komende maanden wordt de vorming en toerusting voortgezet door één of meer leden van het pastoresteam, soms ook met ondersteuning van medewerkenden van de Pastorale Dienstverlening van ons bisdom. Aan bod komen nog: kennis hebben van Bijbellezingen, het verzorgen van een overweging, gespreksavond over de betekenis van dood, leven en verrijzenis in het leven van een christen. Ook wordt er uitdrukkelijk tijd besteed aan het voeren van een gesprek met nabestaanden. Daarnaast zullen allen op praktische wijze worden ingeschakeld bij een uitvaart en nog ervaringen opdoen bij crematievieringen. Hierbij moet gedacht worden aan het begin van het nieuwe kalenderjaar. Zodra de deelnemenden eenmaal de toerusting hebben afgerond, zullen zij - volgens afspraak - twee-aan-twee crematiediensten en uitvaartvieringen gaan leiden. In een nog af te spreken kerkdienst zullen zij hiervoor officieel een zending krijgen om dit te doen in alle parochiekerken van de regio. Deze pastorale zorg gebeurt in afwisseling met de leden van het pastoresteam, die deze taak ook blijven voortzetten.

Deze vorming en toerusting is in onze regio een nieuwe loot aan ontwikkelingen met het oog op nauwere samenwerking in de toekomst. Op enkele plaatsen is deze praktijk al heel gewoon geworden; veel andere kerkgemeenschappen zullen met enige jaloezie kijken naar deze ontwikkeling, die binnen niet al te lange tijd een plaats zal krijgen in onze regio, maar ook elders.

Pastoresteam regio
Oost-Zeeuws-Vlaanderen

CONTACTPERSONEN PAROCHIES

H.H. Petrus & Paulus, *Boschkapelle*
mw. J. Baecke-Lauret
0114-671328

H. Henricus, *Clinge,*
tel: 0114-312230
mw. A.M. de Loos-Brijs,
0114-311332

H. Maria Hemelvaart, *Graauw*
mw. D. d' Haens-Defoort
0114-635312

H. Theresia van het Kind Jezus, *Heikant,*
tel: 0114-312187

H. Catharina, *Hengstdijk*
mw. C. de Cock-Lauret
0114-682156

H. Willibrordus, *Hulst,*
tel: 0114-312130

Ter Duinen, *Kloosterzande*
hr. Th.P. de Bakker
0114-681620

H.H. Philippus & Jacobus, *Koewacht*
mw. F. de Waele-Geerards
0114-362349

H. Cornelius, *Lamswaarde*
mw. E. Leenknegt-de Booy
0114-690474

H. Joseph, *Nieuw-Namen*
hr. A. de Deckere
0114-345383

H. Johannes De Doper, *St. Jansteen,*
tel: 0114-312187

H. Gerulphus, *Stoppeldijk,*
mw. C. Lambert-Verrassel
0114-671370

H. Gerardus Majella, *Terhole*
mw. M. Dobbelaar-de Bock
0114-310526

Tandprothetische Praktijk
H. Van Hoorde - Broekaart

Kunstgebitten
Herstellingsservice
Implantaatprothesen

Vergoeding zorgverzekering

Oranje Bolwerk 1A 4561GA Hulst
Tel: 0114 31 28 70
www.vanhoorde.eu

Monuta
uitvaartverzorging

"Gewoon goed"

Monuta
Rooseveltlaan 6
4536 GZ Terneuzen
(0115) 61 28 81

Monuta
Oude Stad 23
4501 JA Oostburg
(0117) 45 23 09

KINT ELECTRO KLOOSTERZANDE
ELECTRO TECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF - RADIO, TV en HUISHOUDELIJKE APPARATEN

A.E.G. • PHILIPS
MIELE • *GOEDE SERVICE*

v.o.f. G.A.M. KINT-VAN KAMPEN
CLOOSTERSTRAAT 76 - KLOOSTERZANDE - TEL. 0114-681429

Bouwbedrijf De Caluwé en Broekaart B.V.
• Nieuw- & verbouw woningen • Timmerwerken • Betonwerken • Utiliteitsbouw

Dorpsstraat 2B - 4569 AJ Graauw
Tel. 0114-633 010 - Fax. 0114-633 011 - www.caluwe-broekaart.com

boca kaarsen bv
Sinds 1962 een begrip in Kerkkaarsen en Kerkartikelen

Meer inkomsten voor uw kerk?

Verdien nu geld voor uw parochie met de verkoop van kaarsen en/of noveenkaarsen bedrukt met uw eigen kerk, heilige of logo.

Bel ons geheel vrijblijvend voor informatie!

Tel.: 073 549 25 11 Fax: 073 547 9432
Galvaniweg 20, 5482 TN Schijndel - www.boca.nl - info@boca.nl

Weemaes
woonelektronica

Hoofdstraat 7
Sint Jansteen

Tel. (0114) 312038

Onze service gaat verder...

Voor persoonlijk advies gaat u naar:

bleijenbergh
interieurverzorging bv

Vloerbedekking - Vinyl - Laminaat
Zonwering - Vouw/paneelgordijnen
Vitrages
Senior ledikanten en bankstellen

Hoofdstraat 47 - 4564 AM St. Jansteen Tel./Fax 0114-312441
www.int-bleijenbergh.nl

'GRANTANGI!'

Dit roepen ze in Suriname zeker uit als ze horen hoe de Vastenaktie 2008 in Oost Zeeuws-Vlaanderen is verlopen: 'Dank u wel!!' Vorig jaar werd zo'n Euro 36.000,-- ingezameld voor het project 'Een dak om te delen' van pater Cyriel Swinne in Colombia. Dit jaar gaf u als bewoners van de IPV regio Oost Zeeuws-Vlaanderen opnieuw zo'n Euro 36.000, -- voor twee projecten van de Vastenaktie in Suriname, namelijk het kindertehuis Sukh Daam, dat 'Huis van Geluk' betekent en de Nationale Vrouwenbeweging Suriname. Dit fantastische resultaat bleek tijdens de evaluatiebijeenkomst eind mei waar een groot aantal parochies via de Caritas of de Vastenaktiewerkgroep aanwezig was.

Een inzameling voor deze projecten in Suriname kan goed besteed worden. Van de 500.000 inwoners van Suriname wonen er zo'n 250.000 op het platteland. 70% van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Veel vrouwen dragen de verantwoording voor het gezin, maar zonder fatsoenlijke middelen van bestaan. Hun behuizing is slecht, evenals het drinkwater en de voeding. Er is nauwelijks of geen onderwijs. De kinderen zijn daardoor extra kwetsbaar. De Vastenaktie leent vrouwen geld voor het opzetten van een eigen bedrijfje, levert drinkwatertanks en eenvoudige landbouwmachines en geeft trainingen om het land beter te bewerken. En natuurlijk ondersteunen ze de opvang van kinderen in bijvoorbeeld Sukh Daam, een huis voor zo'n 50 kinderen, dat nu geleid wordt door mensen die er vroeger zelf woonden.

In alle 13 parochies waren er volop activiteiten. Naast het gebruikelijke huis-aan-huis ophalen van de vastenzakjes, waren er sportieve activiteiten zoals de fiets-in en diverse sponsorlopen. De parochies vertelden dat ze erg te spreken waren over de contacten en de verdere samenwerking met de basisscholen in de regio. De school van Nieuw-Namen deed dit jaar voor het eerst met succes zelf mee, zei mw. Verdoodt en dhr. Prince kon melden dat in St. Jansteen de jongelui van alle groepen op de basisschool zich ondanks het frisse weer lekker warm liepen! Sommige parochies werken nog zelfstandig, maar in cluster West trekt men veel samen op en dat gebeurt met veel plezier en in goede harmonie, zo zei mw. C. de Cock –Lauret van Hengstdijk. In Hulst bleek dit jaar de verkoop van zo'n 5000 tweedehands boeken op de Vastenmarkt een groot succes, vertelde dhr. P. Coolsen. En ook cluster Noord bracht met verschillende soorten activiteiten weer een flink bedrag bijeen.

De vertegenwoordigers van de Caritas en de Vastenaktiewerkgroepen gaan voor 2009 opnieuw samenwerken. Ze leren elkaar steeds beter kennen over de grenzen van de eigen parochie en clusters heen en gaan nadenken over andere of nieuwe activiteiten. Een mooi vooruitzicht voor onze geloofsgemeenschappen maar vooral voor het nieuwe project in de Derde Wereld dat in het najaar Vastenaktieproject voor 2009 wordt. Dan kunnen we in 2009 weer in een andere taal schrijven: dank u wel!

Namens de Regionale Groep
Vastenaktie 2008,
Pater Walter Poppe en Steven de Koning

HET GEHEIM VAN VERANDERING

Toen zijn vrouw gestorven was zat Tsjang Tsu stilletjes voor zich uit te zingen en met zijn vingers te trommelen. "Waarom rouw je niet en ben je niet in tranen?" vroegen zijn vrienden. Dat was ik ook in het begin," zei Tsang Tsu. "Maar toen moest ik aan haar geboorte denken en aan het begin van haar bestaan nog voor haar geboorte. Ja zelfs nog aan de tijd vóór haar eerste ademtocht. Vanuit dit al ontving zij door het wonderlijke geheim van de verandering haar levensadem, en daarna haar lichaam. Ook dat veranderde en zo werd ze geboren. Nu vindt er opnieuw een verandering plaats en is ze dood. Zij is als de seizoenen die elkaar opvolgen: lente, zomer, herfst, winter. Ze heeft nu vrede en ligt rustig in haar kamer. Maar als ik zou huilen lijkt het alsof ik de wegen van het lot niet begrijp. En daarom ben ik opgehouden met huilen."

Taoïstisch verhaal

WISSELING VAN DE WACHT BINNEN REGIONALE STUURGROEP ROUWZORG

"We willen Cis Dieks bedanken voor haar inzet in het rouwzorg-team van onze regio. Cis heeft zich teruggetrokken uit het team omdat ze het rustiger aan wil doen, maar blijft zich inzetten voor de parochie en ze blijft ook lid van de stuurgroep Rouwzorg als contactpersoon voor Hulst. Ze heeft heel wat betekend in die zeven jaar voor de mensen die de groepen hebben gevolgd maar ook voor ons als rouwzorgteam. Het is fijn om met Cis samen te werken: op haar kun je rekenen, door dik en dun. Vanaf het begin bij de oprichting in 2000 was Cis een van de eersten die gedreven waren om met rouwzorg te starten in Hulst en omgeving. Vanuit haar eigen ervaring en het vrijwilligerswerk, zag ze de nood aan het begeleiden van rouw. In de zeven jaar dat de rouwgroepen samenkomen, heeft zij de rouwzorg mee helpen uitbouwen en mede het beeld ervan bepaald. Ze wil het liefste op de achtergrond blijven, maar juist daarin is ze voor velen een hele steun. Dank Cis en we hopen dat je nog lang mee mag draaien binnen het vrijwilligerswerk. Op 22 juni hebben we dank gezegd aan Cis in 't Heike te Heikant en welkom aan Fien Martinet.

De plaats van Cis in het team wordt immers vanaf het nieuwe werkjaar overgenomen door Fien Martinet die, als contactpersoon voor Koewacht, al lid is van de stuurgroep. Fien heeft een van de eerste rouwgroepen gevolgd en is sindsdien zeer betrokken bij onze werkwijze. We wensen Fien dan ook een goede start toe en heten haar van harte welkom in het rouwzorgteam!

Verslag van de lezing Rouwzorg regio 0114 op 19 februari 2008

‘GROEIEN DOOR VERLIES HEEN – VAN LEEGTE NAAR ZIN’

Het was koud buiten maar niet in het WZC Antonius in Kloosterzande, waar 84 mensen samen waren om te luisteren naar Monique Dujardin. Het thema van de avond was ‘Groeien door verlies heen’. Monique schreef onlangs een boek samen met Arthur Polspoel en Kathleen Roskams met als titel: ‘Het leven gaat verder, zeggen ze.’ Inderdaad, dit is soms de laatste zin van een gesprek: het leven gaat verder… goed bedoeld maar vaak ook pijnlijk. Het leven gaat verder maar voor de rouwende staat alles stil! en hoe ga je dan verder? Hoe kun je vanuit die leegte naar zin komen? Zorg dat je verdriet erkend en herkend wordt door mensen die naar je luisteren want je hebt twee realiteiten onder ogen te zien: de realiteit van wat er gebeurd is, maar tezelfdertijd is er de realiteit dat je verder moet. Zoek een balans hierin en geef ook aandacht aan mooie dingen, goede herinneringen (al is het maar 10 min.). Zorg voor jezelf! Hoe kan ik dit verlies ombuigen naar iets positiefs? Weer vertrouwen krijgen en in je kracht gaan staan. Alles mogen zeggen en delen in een kleine groep kan adem geven en warmte om het gemis en het verlies te helpen dragen. In een powerpointpresentatie liet Monique enkele mensen getuigen hierover.
(verslag M. Sandkuyl).

In het najaar van 2007 gingen in onze regio drie rouwgroepen door. In het totaal waren er 23 deelnemenden met verlies van partner, kinderen of een ander gezinslid . De eerste avondgroep bestond uit 7 vrouwen, de middaggroep uit 8 vrouwen en de tweede avondgroep uit 5 vrouwen en 3 mannen. Elke groep kwam acht weken bij elkaar en in juni 2008 was er een terugkom-avond of -middag. Enkele getuigenissen:
Ik heb veel geleerd, vooral van de opdrachten die je krijgt in de groep. Als je een dip hebt, leer je dat je verder moet en dat je dat zelf kunt. Je krijgt meer zicht op rouw. Vroeger gingen de gedachten malen in mijn hoofd.
Mijn boodschap is: doen want je bent niet alleen met je verdriet! Het doet deugd dat mensen luisteren en begrip tonen. Vroeger hield ik alles binnen. Mijn verdriet voelde aan als een harde bal en niemand mocht eraan komen. Nu is die bal zachter geworden. De eerste keer was het wel moeilijk maar de anderen weten waar je het over hebt. Delen maakt het draagbaar: je bent niet gek aan het worden! Het heeft mij verrast wat het met je doet in de positieve zin. Vroeger dacht ik: ik regel dat zelf wel, wat kunnen ze mij nog vertellen? Het is mijn verdriet! Maar dat valt enorm tegen. Je moet geduld hebben en jezelf de tijd gunnen. Het heeft mij veel steun gegeven.
Ik schaam me nu ook niet meer om te wenen. Ik kan nu beter verwoorden wat ik voel. Ik was voor een stuk mijn zelfvertrouwen kwijt. Door te mogen huilen én lachen, is er in mijn lichaam meer ruimte: het voelt opener. Mijn verdriet is niet minder geworden en mijn gemis niet kleiner maar ik besef dat ik verder moet met mijn leven. Mijn man en de herinneringen aan onze tijd samen, zal ik altijd bij mij dragen en ik zie nu toch al de zon doorbreken.
Ik ken mezelf nu beter en ik geraak niet meer zo van slag als ik soms, geheel onverwacht, weer door een donker dal moet.
Het geeft echt steun dat we als groep nog samenkomen.

WERKJAAR 2008 – 2009
ROUWZORG regio 0114:
Op 25 september starten we het werkjaar met een lezing door Marinus van den Berg in het WZC Antonius te Kloosterzande om 20 uur. Deze lezing is opengesteld voor iedereen maar er moet wel ingeschreven worden op het secretariaat van het WZC of bij het rouwzorgteam. In november worden er weer rouwgroepen georganiseerd in Hulst in de pastorie, Steenstraat 22 in Hulst: een avond- en een namiddaggroep. De avondgroep begint om 19.30 uur en de namiddaggroep om 14 uur. De data van de acht bijeenkomsten zijn voor de dinsdagavondgroep: 11, 18, 25 november, 2, 9, 16 december en 6, 13 januari en voor de woensdagmiddag 12, 19, 26 november, 3, 10, 17 december, 7, 14 januari.

Meer informatie is verkrijgbaar bij het rouwzorgteam: pastor Noëla Polet, Fien Martinet en Maggie Sandkuijl en bij de stuurgroepleden, die contactpersoon zijn voor uw parochie of protestante gemeente.
Rouwzorgteam: pastor Noëla Polet (0114/317438), Cis Dieks (0114/314098), Maggie Sandkuyl (0114/315149). Vanaf het nieuwe werkjaar treedt Cis terug uit het team maar blijft contactpersoon voor Hulst en komt Fien Martinet in het team meedraaien (0114/364050).

Contactpersonen in de parochies:
Hulst: Cis Dieks (0114/ 314098) en Freddy de Burger (0114/310435)
Clinge: Willeke Mandjes (0114/314826)
Graauw: Dominique D’Haens (0114/635312)
Heikant: Corrie van Doorsselaer (0114/315139)
Hengstdijk: Corry de Cock (0114/682156)
Kloosterzande: Tiny Seij (0114/682306)
Koewacht: Fien Martinet (0114/364050)
Lamswaarde: Jeanne de Poorter (0114/600477)
Nieuw-Namen: Paul de Deckere (0114/345360)
St.Jansteen: Paul Hemelaar (0114/310319)
Terhole: Barbara de Nijs (0114/314773)
Boschkapelle/Vogelwaarde: Ronny Haerens (0114/672026)
Stoppeldijk/Vogelwaarde: Marlies Everaert (0114/671539)

Contactpersonen in de Protestante Kerken:
Robert Bickel (0114/311167)
Leny Maat (0114/310547).

Informatie over de activiteiten in 2009, kunt u in het volgende nummer lezen of als u uw adres opgeeft, krijgt u persoonlijk een uitnodiging.

OPBRENGST 2007 SAM’S KLEDINGACTIE MENSEN IN NOOD

De voorjaarsinzameling is weer voorbij. Er is weer een belangrijke bijdrage geleverd

Nieuw-Namen	350 kg	Koewacht	1100
Lamswaarde	450 kg	Clinge	300 kg
Kloosterzande	600 kg	Graauw	450 kg
Vogelwaarde	700 kg	Terhole	800 kg
Heikant	1900 kg	Hulst	1540kg
St Jansteen	260		

DE GEEST DIE DOORWERKT…

"Als ik op één dag voel dat de Geest in het bisdom Breda waait, is het wel vandaag!" zei Marc Bollerman als projectleider van de dag voor alle vormelingen van het bisdom Breda. En dat klopte ook voor de 45 jongeren uit onze regio die op zondag 18 mei naar het klooster Mariadal in Roosendaal reisden. Delen van het klooster en de prachtige tuin waren omgebouwd tot kasteel Vuria waar prinses Ecclesia samen met haar moeder, zus en de hofhouding leefden. Dit paleis kreeg bezoek van vrouwe Mortia die al het negatieve in de mens liet zien. Zij bouwde een muur om het vuur dat altijd in het kasteel brandt. Hierdoor verloren de oorspronkelijke bewoners hun enthousiasme. Ze raakten besmet door de ziekte van Lauw. Niets kwam meer uit hun handen. De vormelingen kregen de opdracht hen van die ziekte te genezen. Ze gingen langs de verschillende spelers op diverse plaatsen in het gebouw en de tuin. Wanneer ze de spelers 'genezen' hadden, ontvingen ze een sleutelkaart waarmee ze een deel van Mortia's muur konden afbreken. Zo maakten ze bij de minstreels een prachtig lied en bij de ridder oefenden ze in leiderschap en 'blind' vertrouwen. Ze hielpen verder de tuinman en ruziemakende bakkersvrouwen. Er waren volop mogelijkheden om de ziekte te gaan genezen. Ook het zonnige weer en de lekkere wind werkten mee. Zo werd de ziekte van Lauw uitgebannen en werd iedereen weer enthousiast: de Geest werkte in en vanuit hen door!

En dat was al eerder begonnen: vanaf oktober 2007 hebben in onze regio zo'n 160 jongeren zich op het vormsel voorbereid. In alle parochies zetten vrijwilligers zich met behulp van een bestaand of een nieuw project daarvoor in. St. Jansteen/ Heikant had bijvoorbeeld een nieuw project, de '3G's' ('God, Geest, Gevormd'). Nieuw daarin is onder andere dat de jongeren opdrachten mee krijgen die ze thuis op de computer kunnen maken. Dat geeft thuis en op de bijeenkomsten volop gespreksstof. Ook tijdens de bijeenkomsten zelf zijn ze actief met groepsopdrachten en spelvormen die met deze drie G's te maken hebben. Naast de voorbereiding in de parochies en de scholen waren er in een aantal clusters ook presentatievieringen van de vormelingen. Die bleken zowel qua vorm als opkomst geslaagd. "Die houden we er zeker in", zegt pater Joop Reurs, die samen met pater Poppe het vormsel in zijn regio-portefeuille heeft. Ook de jaarlijkse 'Circle of Life' komt er weer. Dan komen de a.s. vormelingen in de Basiliek bijeen om bijvoorbeeld de betekenis te leren van belangrijke tekens en symbolen van de sacramenten in de kerk, zoals bijvoorbeeld licht, water, vuur en aarde.

Uit deze laatste zinnen kunt u afleiden dat de regionale groep met vrijwilligers en pastores die de voorbereiding van het vormsel, de 'Circle of Life-dag' en de vormseldag van het Bisdom in onze regio coördineerde, al weer naar het komend jaar kijkt. Bij hen is de goede Geest al van een gast tot een bewoner geworden… Na een welverdiende rust in de zomer treden ze met die goede Geest de vormelingen voor het komende jaar weer tegemoet!

Steven de Koning,
stagiair

Foto's op de achterzijde

WERELDJONGERENDAGEN STAAN VOOR DE DEUR!

Over enkele weken is het zover, dan vertrekken een kleine 600 jongeren uit heel Nederland naar Australië om deel te nemen aan de Wereldjongerendagen (WJD, 15 t/m 20 juli). In de eerste week van juli vertrekken de jongeren naar 'Down Under"op pelgrimage. Zij brengen gezamenlijk drie weken door, waarbij dagen van bezinning, ontmoeting en ontspanning elkaar afwisselen.

Bezinning door middel van gesprekken met de bisschoppen, de verschillende vieringen, gebed en stilte. Ook zijn de WJD één groot feest van ontmoeting: jongeren uit de hele wereld raken met elkaar in gesprek en er zijn verschillende ontmoetingen met de paus, maar natuurlijk is er ook de ontmoeting met Hem. En het zou niet compleet zijn zonder voldoende ruimte voor ontspanning. Op verschillende podia zijn er muziekconcerten. WJD-ers kunnen de stad Sydney ontdekken en de laatste dagen wordt er ook tijd besteed aan 'sightseeing'van het prachtige land.

Op televisie zijn in de aanloop naar de WJD diverse voorbeschouwingen te zien. De eerstvolgende vinden plaats op 2 en 9 juli van 17.00 tot 17.30 uur op Nederland 2.
Van 14 t/m 18 juli is er dagelijks een WJD journaal van 17.00 tot 17.30 uur. De avondwake van 19 juli wordt rechtstreeks uitgezonden van 11.00 tot 13.00 uur. Ook de slotviering met paus Benedictus XVI is live te volgen op zondag 20 juli van 02.00 tot 14.15 uur. In de loop van de ochtend (10.00 tot 11.00 uur) volgt een compilatie van de slotviering. 's Avonds staat het programma "Kruispunt"in het teken van de WJD van22.40 tot 23.10 uur. Alle uitzendingen zijn te zien op Nederland II. RKK Radio 5 staat tien weken in het teken van de WJD, te beluisteren in het programma "Vlucht WJD08". Dit programma is iedere zondag van 19.00 tot 19.30 uur te hooren op genoemde zender. Op de slotdag zendt Radio 5 van12.00 tot 14.00 uur "Het Klooster in Sydney"uit. In de serie komen hulpbisschoppen De Jong uit Roermond en Oudeman uit Brisbane aan het woord.

Voor meer informatie: www.zondagenzo.nl en www.wjd.nl

RKK brengt op www.katholieknederland.nl verslag uit door middel van dagelijkse berichten en web-tv.

INTERVIEW MET PASTOR POLET

Pastor Polet, de redactie van kerkkoerier en de IPV zouden graag wat meer weten over uw werk. Het gaat om een interview waarin mensen lezen wat voor een bezige bij u bent, maar vooral ook wat voor bezieling er achter zit. Ieder staat stil bij het eigen leven, maar weet maar half, wat een rijkdom en mogelijkheden er in anderen schuilt. Daarom de volgende vragen aan u.

1. Al heel wat jaren bent u pastor in de parochies van Oost Zeeuws-Vlaanderen. Van oorsprong bent u zuster en nu werkt u als pastor bij ons. Wat trekt u aan in dit werk? Maar ook, wat gaf bij u de doorslag religieuze te worden en nu een hele tijd later dat achter u te laten om er te zijn voor de gewone gelovige in parochies.

Wat ik nu doe is niet in tegenstelling tot wat mijn gemeenschap van haar leden vraagt, integendeel. Ik ben religieuze in een gemeenschap, die een sterke spiritualiteit heeft, waarin de zending centraal staat. Dat kleurt heel ons leven. De opgave, die wij krijgen kan door de jaren heen veranderen, afhankelijk van de situatie van ieder persoonlijk maar ook van de maatschappij en de kerk. Bij mij was dat een tijd onderwijs geven in België, daarna een missietijd in Ethiopië, waar ik ook les gaf aan de priesteropleiding in het Groot Seminarie van Addis Abeba, en nu werk ik als pastor in Oost-Zeeuws-Vlaanderen. In mijn sociëteit leven wij dus in functie van de missie, waartoe we geroepen worden. Tevens zijn en blijven we sterk verbonden met elkaar.

2. Kunt u vertellen hoe u aanvoelde geroepen te zijn en hoe u gegrepen bent geraakt door de religieuze spiritualiteit?

Als kind heb ik thuis en op school veel goedheid ervaren. Door familiale omstandigheden kwam ik jong op het internaat: ik was nog een kind van de lagere school. Maar de liefde, die de zusters op kostschool ons betoonden elke dag, leerde ons wie God was. En die God was heel positief, een goede vriend. Ik leerde dat Jezus van mij hield, nog meer dan mijn papa en mama. Voor Hem hoefde je niets te verbergen. Je hoefde voor Hem ook niet bang te zijn. En Hij begreep mij altijd en Hij was er, ook als er geen mens was, die om je gaf. De tijd van de middelbare school bracht ik door op een prachtig kasteel. Ik genoot van de sfeer en als kind was ik verzot op de natuur. Van de schoonheid, die ik daar meekreeg, heb ik heel mijn leven deugd gehad. Tijdens mijn studie leerde ik tot 18 jaar verschillende talen: Latijn, Grieks, Engels, Duits, Frans en Nederlands en verder wat er nodig is om daarna goede hogere studies te kunnen doen. Voor mij is het een groot geluk geworden God en de kerk te hebben leren kennen als zeer positief. Het leef- en leermilieu op de katholieke zusterscholen, die ik bezocht, was zeer verrijkend. Bovendien was het voor iedereen betaalbaar, zodat we in klas samen waren met meisjes uit alle lagen van de bevolking. Al deze elementen samen zijn de basis geweest voor mijn roeping, maar misschien nog meest het getuigenis van een zuster catecheselerares uit de lagere school, die al lang overleden is. Zij heeft mij sterk aangesproken als een goed voorbeeld. Zo goed als die zuster wilde ik ook graag worden! Geroepen zijn is zich aangetrokken voelen tot God, tot het religieuze leven als tot een leven voor Hem, waarin je gelukkig wordt. Dat dit ook zijn twijfels en moeilijkheden kan meebrengen, jazeker, dat is duidelijk. Maar twijfels zijn belangrijk in het leven, omdat daardoor je diepste drijfveren bovenkomen. Uiteindelijk gaat het in het leven om de liefde … als religieuze mag je iets van die oeverloze, universele liefde, waarmee God van ieder mens houdt, verstaan en delen. Het is een levenslange leerschool om te leren liefhebben op de wijze van Jezus, de Heer, en dat is absoluut de moeite waard. Ook al ben je altijd onder de maat, dan nog is het heerlijk om het te proberen elke dag opnieuw in goede en kwade dagen. Immers, gezondheid kan je parten spelen, familiale situaties ook en de situatie in de kerk en de maatschappij evenzeer, maar als je goed zit in de verhouding tot God dan is de liefde groter dan alle moeilijkheden. En dan mag je als mens groeien en dat is heerlijk.

3. Het idee dat u een buitenbeentje bent, gaat niet op. Als ik het goed begrijp zijn er in uw klooster veel 'buitenbeentjes' zoals u, die buiten het klooster werken. Het is dus een logisch gevolg van de doelstellingen en de manier van geloven.

Wij zijn allemààl buitenbeentjes. De Sociëteit van Maria waartoe ik behoor, is een gemeenschap van religieuzen in de wereld, die niet opvallen door uiterlijkheden. Uiterlijk zie je niets bijzonders aan ons. Wij dragen geen habijt. Wij werken op zeer verschillende plaatsen en doen allerlei zeer uiteenlopende taken al naargelang de bekwaamheden en de diploma's, die elk heeft. Het is zeer verschillend, het kan bijvoorbeeld ook zijn dat iemand de zorg voor ouders of een gehandicapt familielid op zich neemt. Wij leven niet samen op één plek, zoals o.a. Benedictinessen doen, maar overal verspreid naargelang onze roeping en zending. Toch zijn wij sterk met elkaar verbonden. Elke maand zijn er voor onze zusters bijeenkomsten in Antwerpen en Brussel. In deze levensvorm moet je ook individueel religieus kunnen leven zonder dat er een overste of medezuster is, die je helpt en controleert. Wij zijn 'in de wereld, maar niet van de wereld', zoals St. Jan de evangelist dat zo mooi zegt over de christenen. Wij kunnen ons vinden in een Ignatiaans adagium: 'God in alles vinden en alles vinden in God'. Niet alleen in het gebed is Hij aanwezig. Hij is er altijd in mij, in jou, in de natuur, in al wat leeft. Alles spreekt van en met Hem, voor wie gelooft. De vraag is of je er voor openstaat en ervan kunt leven. Als dat kan ben je gelukkig.

4. Hoe kwam u met name in onze regio terecht?

Toen ik een tijdje in de missie in Ethiopië was, werd ik teruggeroepen naar Europa. Daar aangekomen voelde ik mij te oud voor het middelbaar onderwijs. Vrienden uit Leuven adviseerden mij werk te zoeken in Nederland in het pastoraat, meer bijzonder in het bisdom van Mgr. Muskens in Breda. Ik ben toen hier komen kijken en vond dit weidse land met zijn grote pastorale nood toch wel de moeite waard om het minstens te proberen, alhoewel ik een boekenwurm en schoolvos ben. En kijk, blijkbaar is het niet al te slecht gegaan: ik ben nu bezig aan mijn negende jaar in de regio Oost Zeeuws-Vlaanderen.

5. Dank zij uw inzet zijn in onze regio een aantal initiatieven gestart, die enorm goed zijn aangeslagen. Uw aandachtsveld betreft medemensen, die alleen komen te staan door verlies van een dierbare; u wil volwassenen iets meegeven door bezinning in advent en vastentijd. Hoe bent u te werk gegaan en waarom is het werk zo'n succes geworden? Hoe ervaart u het werken in het basispastoraat?

Werken in het basispastoraat is heel leerzaam en schept diepe banden met mensen. Het is heel goed werk, waarin je creatief bezig kunt zijn en mensen mag bezielen. En bovendien is het ook zeer vormend voor jezelf. Je mag voorgaan in weekendvieringen en bij uitvaarten; je wordt ingeschakeld bij doopsels en bij de doopcatechese. Als je voorgaat in

een viering en de overweging mag houden, dan preek je op de eerste plaats voor je zelf. Degene, die er het meest van leert, ben jezelf. Dat is ook zo als je een artikel schrijft voor Kerkkoerier of Tintinnabulum.

Verder heb ik in mijn eigen takenpakket enkele initiatieven gehad waaronder kinderkerk. Wij hebben dit kunnen heropstarten in de voorbije negen jaar met zeer betrokken vrijwilligers. Wij zijn ook begonnen met de gespreksgroepen 'Geloven NU'. Deze initiatieven hebben anderen en mijzelf veel vreugde gegeven. Dat is écht verrijkend voor de vrijwilligers, die de gespreksgroepen leiden en ook voor mezelf. U begrijpt dat ik heel dankbaar terugkijk naar de voorbije jaren. Ook ben ik zeer blij met alle oecumenische initiatieven en vooral met het pas opgestarte oecumenisch overlegorgaan, waar protestanten en rooms-katholieken proberen samen te bouwen aan Jezus' droom van eenheid onder al zijn volgelingen. Maar het is soms ook moeilijk geweest: er kan soms meer tegenwerking dan samenwerking zijn. Er rijzen soms misverstanden, soms is er te weinig openheid en parochianen zitten soms te veel vast aan het oude vertrouwde. En dat maakt dat het vaak langer duurt dan nodig is voor er iets van de grond komt. Het gebeurt dat je al een jaar verder bent voordat er beweging komt. Daartegenover staat echter de trouw van mensen, die met je meewerken en hun inzet. Het zijn eerlijke, open mensen met een zeer groot hart. Ook zie ik de grote inzet voor elkaar en bij velen de behulpzaamheid en de ijver voor de kerk. Voor de rouwzorg werk ik samen met Cis en Maggie; dat zijn zeer bekwame mensen, die heel veel gedaan hebben voor het welzijn van de rouwenden in de regio. Het succes van de rouwzorg is mede aan hen te danken. En dat is zo mooi dat ik het nooit zal vergeten.

6. U hebt, alweer enkele jaren geleden, binnen de IPV de gelegenheid gevraagd en gekregen om met sabbatverlof te gaan. Wat betekende dat voor U en hoe is het verlopen?
Na het gymnasium heb ik mijn studietijd gewijd aan maatschappelijk wetenschappen op de sociale academie en verder aan theologie met name godsdienstwetenschappen en later – in de negentiger jaren - is daar nog dogmatiek bijgekomen. En toen kreeg ik sabbattijd tijdens mijn pastoraat in OZ-Vlaanderen. Ik heb er dan voor gekozen die tijd te besteden aan de universiteit van Nijmegen met een studie in spiritualiteit (afd. wereldspiritualiteiten) in de hoop de masters in spiritualiteit te kunnen behalen. Ondanks de tegenslag (ik kreeg kanker in 2004, werd geopereerd en bestraald!) lukte de studie en maakte ik een eindverhandeling over het oudste christelijk monnikendom: ik bestudeerde de Vita (het leven) van een woestijnmoeder. Dat is een vrouw, van wie de uitspraken (Spreuken) vermeld zijn in het verzamelwerk van de Spreuken van de woestijnvaders, monniken uit de Oudheid. Ook vrouwen leefden dit harde leven in de eenzaamheid en waren bekende geestelijke leidsters net als de mannen. Ik ben heel dankbaar dat ik deze studie mocht maken en ik heb ontdekt dat deze levenswijze van de woestijnmoeders belangrijk is voor de spiritualiteit van alle gelovige vrouwen in moeilijke tijden dus ook voor ons nu.

7. U geeft les aan de pastorale school. Dat leersysteem voorziet in een verdieping van kennis, waardoor leken opgeleid worden in het pastoraat bepaalde taken op zich kunnen nemen. Hoe ziet u de toekomst van de pastorale school?
Pastorale school, vormingsactiviteiten, retraite- en bezinningsdagen zijn van groot belang om je eigen geloof te verdiepen. Ik heb er voor gekozen mijn pensioentijd ten dele in deze richting verder te werken. Ik kan dat in Zeeland ten dele doen. Ik mag hier werken voor de pastorale scholing in Goes, maar ook in Zeeuws-Vlaanderen. Voor mij is dat een grote vreugde dieper in te gaan op het geloof, dat wij belijden en zo met elkaar te mogen delen. Het is heerlijk te zien hoe de geest van mensen opengaat bij deze studie en hoe zij zich ijverig verrijken. Ik zou het iedere zoekende gelovige ten zeerste aanbevelen deze cursussen te volgen. Ik zou ook pleiten voor een bezinningsweekend of een langere retraite, want het is zo deugddoend even de dagelijkse zorgen naast je neer te leggen en te herbronnen en te vernieuwen. Als ik zo'n weekend of retraite geef, word ik er zelf ook gelukkiger van én beter.

8. U wordt binnenkort 65 jaar. Wat zijn uw plannen?
In december word ik 65 jaar. Ik heb hier in Zeeuws-Vlaanderen zeer graag gewerkt, maar ik ben nu verplicht naar de toekomst te kijken. Antwerpen, Brussel, Nijmegen moeten voor mij snel bereikbaar zijn. Dus zoek ik een plek met goede verbindingen van openbaar vervoer. Ouder wordend en met verminderde krachten moet ik wat meer rust in bouwen. Bovendien is het goed elders te gaan wonen dan in deze streek die mijn werkterrein is geweest, om mijn opvolgers niet voor de voet te lopen. Als ik wegga zal ik naast dankbaarheid toch een stukje verdriet ervaren om wie en wat ik hier allemaal verlaat. Maar ik hoop nog te kunnen meewerken in pastorale scholing en vorming. Zo kunnen wij contact houden. En dat is goed.

9. Wat zou u nog graag bereiken of willen doen in de tijd die voor u ligt?
Na mijn op pensioenstelling zou ik graag het promotieonderzoek afmaken over de woestijnmoeders, dat mij aan de universiteit van Nijmegen is voorgesteld. Dit vooruitzicht verheugt mij zeer, want ik heb in de voorbije jaren vooral mijn aandacht moeten en mogen besteden aan praktische theologie en aan mensen. Straks ben ik vrijer voor de studie. Maar ik zal altijd zoeken om kennis door te geven in de vorm van cursussen, lezingen, bezinnings- en retraitedagen, zolang mijn gezondheid het toelaat tenminste. Dat is voor mij zeker even belangrijk als het behalen van het doctoraat in spiritualiteit.

10. Alle dagen zijn gevuld, denk ik, met pastoraat, eigen verdieping, bezinning, gebed. Daarnaast het nodige huishoudelijk werk, eten klaar maken, huis op orde enz. Is er iets wat al dit werk doorbreekt, een afwisseling binnen al uw dagelijks werk?
Ja, meestal zijn mijn dagen overvol. Ik ren vaak door de opgaven van elke dag. En dat is goed, het houdt mij jong. Maar soms kan het téveel zijn. Dan vergeet ik dat ik moet wandelen voor mijn gezondheid. En dat is niet meer goed. Wandelen is voor mij geen straf, integendeel dat doe ik heel graag. Verder heb ik ook andere hobby's: breien, haken, handwerken; ik maak graag iets moois, maar ik kom er hier niet toe, omdat ik téveel werk heb. Gedichten schrijven doe ik ook graag, al heb ik heel weinig tijd. Soms kan ik dat alleen doen als ik herstel van een of andere kwaal. En die zijn mij niet gespaard gebleven. En zo kan herstellen van kwalen ook nog zinvol zijn.

11. Wat zou u als u terugkijkt op uw periode als pastor in Oost Zeeuws-Vlaanderen ons als goede raad of opdracht willen meegeven?
Als ik iets zou mogen vragen zou dat zijn: vergeet niet hoe belangrijk het is christen te zijn en samen kerk te maken. Kerk-zijn is zo mooi: het is gemeenschap maken op zijn mooist met mensen, die het allemaal goed willen en goed bedoelen voor en met elkaar, want zij zijn Gods kinderen. Als je dat echt beseft, dan ga je er voor en dan komt er toekomst voor de kerk en meer geluk onder de mensen. Er is veel goede wil bij de mensen hier. Laten wij er goede daden van maken door God te dienen in woord en werk. Dat mogen doen is buitengewoon, dan wordt het leven een hemel op aarde. En dat zal zovele mensen, die nu lijden en in moeilijkheden zitten, gelukkig maken. En daar gaat het om: om het geluk dat blijft. En dat geluk is alleen te vinden in Jezus, in God. En dat wens ik iedereen toe.

Pastor Polet, Zo gaandeweg hebben we veel onderwerpen aangesproken uit uw druk bezet leven. U zet zich in voor de goede zaak, uw levenstaak. Omdat u er hemaal in op gaat bent u van alle markten thuis. Het werk boeit u. Uw hart ligt hier in Zeeuws-Vlaanderen. Mijn gevoel zegt me, dat u van uw werk houdt. Ik heb het ook nu weer mogen ervaren. Mocht u het besluit nemen echt van ons weg te gaan, dan hoop ik dat u ons niet uit het oog verliest. We wensen u alle goeds voor de volgende levensperiode.

J. Hamelinck

VOOR DE JEUGD

Er zijn 37 spieren nodig
Om een lang gezicht te trekken
Er zijn er maar 4 nodig
Om te glimlachen
Dus spaar energie...
Glimlach

Hier is een kleurplaat over zon, zee en zand. Je vindt het vast wel leuk, om deze plaat in te kleuren. Dan kun je al vast even denken aan je vakantie.

EEN ACTIVITEIT SPECIAAL GERICHT OP PEUTERS EN KLEUTERS

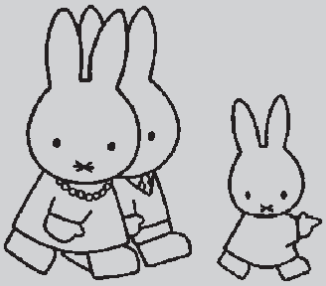

Met als thema:
Dieren: de ark van Noach

Waar: R.K. kerk te St. Jansteen
Wanneer: zondag 28 september 2008
Tijd: 16:00 uur tot ca 17:00 uur

Voor wie: Peuters en kleuters, papa's en mama's, broertjes en zusjes, opa's en oma's uit de gehele regio.

Wat gaan we doen: naar een verhaal luisteren, muziek maken, knutselen, samen iets drinken.

Jullie zijn van harte welkom!

Er wordt een bijdrage van €1,- per kind gevraagd als vergoeding voor de gemaakte onkosten.

STEUNPUNT MANTELZORG HULST

Mantelzorg?
U hoort of leest vast wel eens iets over mantelzorg. Maar wat is mantelzorg eigenlijk? Wat doen mantelzorgers dan voor bijzonders? Mantelzorg is zorg die meer dan gebruikelijk is in een relatie. De zorg wordt gegeven, omdat er een persoonlijke band is. Meestal gaat het om zorg die aan familie gegeven, wordt zoals zorg aan ouder wordende ouders, zorg voor een partner met een chronische ziekte, jongeren zorgen voor een psychisch zieke vader of moeder.

In Nederland zorgen 2,4 miljoen mensen meer dan 8 uur per week of langer dan 3 maanden voor een naaste. Zo'n 750.000 mantelzorgers zijn meer dan 8 uur per week en langer dan drie maanden in de weer voor een ander. Volgens landelijk onderzoek zouden er in Hulst rond de 4000 mantelzorgers werkzaam zijn.

Mantelzorgers besparen de overheid veel geld, doordat door hun zorg veel mensen thuis kunnen blijven wonen en minder professionele zorg ingezet hoeft te worden. Daarom is het belangrijk goed voor mantelzorgers te zorgen en hen te ondersteunen in de zorg voor hun naaste.

Steunpunt
Met de invoering van de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning is er ook bij gemeenten volop aandacht voor mantelzorgers. Dit heeft geleid tot de oprichting van een Steunpunt Mantelzorg, dat vanaf 1 januari 2008 is ondergebracht bij de Stichting Welzijn Hulst. Bij het Steunpunt kunt u terecht voor informatie en advies, een luisterend oor en praktische steun. De medewerker van het Steunpunt zoekt samen met u naar een oplossing voor uw vraag.

Laat u registreren!
Mantelzorgers staan niet geregistreerd. Daarom is het Steunpunt bezig met het opbouwen van een bestand. Dit biedt mogelijkheden om mantelzorgers te informeren over voor hen belangrijke zaken zoals financiële regelingen en mogelijkheden om de zorgsituatie te ontlasten. Bent u mantelzorger? Dan kunt u zich aanmelden bij het Steunpunt. Naast individuele steun, organiseert het Steunpunt ook themadagen en groepsbijeenkomsten waarop mantelzorgers elkaar ontmoeten en ervaringen kunnen uitwisselen.

Het Steunpunt Mantelzorg is te bereiken via de stichting Welzijn Hulst, Broodmarkt 8, 4561 CC Hulst, telnr. 0114-315513, Kantoor Kloosterzande, Pastoor Versterplein 1, 4587 CW Kloosterzande, telnr. 0114-683009. e-mail: swh@welzijnhulst.nl

ik?
ik ben mantelzorger

INTENTIEVERKLARING OPRICHTING IPV

Op 10 februari 2000 hebben alle parochies van Oost-Zeeuws-Vlaanderen de intentie uitgesproken één nieuwe Interparochiele Vereniging op te richten, om zowel de personele zaken als het pastoraal beleid in de regio te behartigen. Er is toen verklaard "De nieuwe IPV moet de pastorale arbeid in de regio garanderen en versterken, zonder afbreuk te doen aan de inzet en het geloofsleven ter plaatse. Daarom blijven de afzonderlijke parochies zelfstandig, maat stemmen hun pastoraal en financieel beleid af op dat van de regio. Regionale werkgroepen -pastoraat, bestuur en financien - bereiden de samenwerking voor.

Op 18 december 2000 hebben de beide IPV's met tweederde meerderheid besloten, goedkeuring te geven aan de statuten voor de nieuwe Interparochiele Vereniging Oost-Zeeuws Vlaanderen en hebben tevens besloten met de vereiste meerderheid tot opheffing van hun huidige IPV's. Op voorstel van Mgr. Muskens werd toen de volgende verklaring aan de statuten toegevoegd: "De Interparochiele Vereniging Oost-Zeeuws - Vlaanderen streeft er naar om de pastorale-, bestuurlijke- en financiele samenwerking tussen de parochies te intensiveren. Uitgangspunt van beleid is: gezamenlijke bundeling van krachten om de plaatselijke geloofsgemeenschappen- met een eigen plaats van samenkomst en viering- vitaal te houden."

Nu ongeveer 10 jaar later is er een werkgroep in het leven geroepen. Er wordt nu gewerkt aan een stappenplan dat eind 2008 dient te worden ingeleverd bij het bisdom. De doelstelling dient dan bekend te zijn:"Wat is de juiste manier om tot een samenwerkingsverband te komen en dit te verwezenlijken in de regio". De projectgroep start met het inventariseren van de sterke/ zwakke kanten van de parochies. Daarna wordt er mogelijk per thema één werkgroep geformeerd.

Alles samenvattend rijst bij mij de grote vraag, wanneer kunnen we met z'n allen eens besluiten, om tot samenwerking en samenbundeling te komen, in het belang van iedereen.

P. de Deckere, bestuurslid IPV.

SNAP JIJ DAT NU?

Een neger sprak tot een blanke
Als ik in de zon lig, ben ik zwart
Als ik ziek ben, ben ik zwart
Als ik kwaad ben, ben ik zwart
Als ik het koud heb, ben ik zwart
Als ik het warm heb, ben ik zwart

Als jij in de zon ligt, ben je bruin
Als jij kwaad bent, ben je rood
Als jij misselijk bent, ben je groen
Als jij het koud hebt, ben je blauw
Als jij het benauwd hebt, ben je paars
Als jij dood bent, ben je wit
Als jouw lever niet is orde is, ben je geel

En dan noemen ze mij een kleurling,
Snap jij dat nou ?

REYNAERTCOLLEGE

Het Reynaertcollege is een katholieke school en staat open voor alle leerlingen uit de streek. We geven onderwijs op een hoog niveau, met aandacht voor een brede culturele vorming, in een sfeer van respect en vertrouwen.

Locaties

Zoutestraat 61A
brugklassen-havo-vwo
4561 XA Hulst
tel: 0114-381818

Gildenstraat 1
lwoo-vmbo
4561 WZ Hulst
tel: 0114-381868

site: www.Reynaert.nl

WOONSTICHTING HULST

Voor het huren van een:
- eengezinswoning
- bejaardenwoning
- appartement
- seniorenwoning in de kern Hulst

e-mail: info@wshulst.nl
www.wshulst.nl

Godsplein 23
Postbus 147
4560 AC Hulst
Tel. (0114) 37 25 25
Fax (0114) 37 25 26

Kantoor geopend:
maandag t/m donderdag:
9.00-12.00 en van 13.00-17.00 uur
vrijdag van 9.00-12.00 uur

CLIPPELAAR ACCOUNTANCY
UW ADVISEUR AAN HUIS

Eisenhowersingel 36
4687 EW KLOOSTERZANDE

Tel.: 0114-686341
Fax: 0114-686344

E-mail:
clippelaar@zeelandnet.nl

✓ Betaalbaar tarief voor de kleine ondernemer
✓ Verzorgen financiële administraties
✓ Opstellen jaarrekeningen
✓ Opstellen aangifte Inkomstenbelasting
✓ Ook voor particuliere aangiften: ***speciaal tarief!***
✓ Ondersteuning bij opstarten nieuwe onderneming
✓ Opstellen ondernemersplan
✓ Voor startende ondernemers: ***speciaal tarief!***
✓ Onafhankelijk en deskundig advies

de Schrijver

SCHILDERWERKEN EN HOUTRENOVATIE

Kloosterzande
t. 0114-690231
f. 0114-690597

Middelburg
t. 0118-642517
f. 0118-642587

e. info@deschrijver.nl
i. www.deschrijver.nl

► ***Administraties en Belastingzaken***

► ***Verzekeringen***

► SNS Regio Bank — ZELFSTANDIG INTERMEDIAIR

Roctus b.v.

Hulsterweg 26-30 - 4587 ED Kloosterzande
Telefoon: 0114-682420

HAMELINK NATUURSTEEN

Sjaak Hamelink

Nijverheidsstraat 53/55
4538 AX Terneuzen

Tel 0115-612 617
Fax 0115-617 727
Mobiel 06-51 536 854

E-mail: info@hamelinknatuursteen.nl
www.hamelinknatuursteen.nl

Een passend grafmonument voor uw dierbaren

In ons gespecialiseerd bedrijf vervaardigen wij:
- Grafmonumenten
- Dorpels
- Aanrechtbladen
- Tafelbladen
- Vensterbanken
- Sierschouwen
- Naamplaten
- Afdekplaten
- Onderhoud & Reparatie

Ook voor onderhoud en reparatie kunt u bij ons terecht!

HAMELINK NATUURSTEEN

Streekbeeld

doet meer!

Naast de wekelijkse uitgave van ons huis-aan-huis blad verzorgen wij ook het totale grafische traject van de Kerkkoerier.

U kunt bij Streekbeeld ook terecht voor al uw drukwerk.

Postbus 385
4530 AJ Terneuzen

Industrieweg 13
Terneuzen

e-mail: redactie@streekbeeld.nl

Tel. 0115-649800 Fax 0115-649801

CLINGE ZOEKT HELPENDE HANDEN BIJ DE VOORBEREIDING VAN DE EERSTE COMMUNICANTJES EN VORMELINGEN!

De vakantie nadert, het schooljaar 2007-2008 loopt op zijn einde. Een schooljaar dat voor 23 jongens en meisjes uit onze parochie een extra tintje kreeg: 11 kinderen deden hun Eerste H. Communie en 12 jongens en meisjes ontvingen het sacrament van het H. Vormsel.

Zo'n gebeurtenis als de Eerste Communie wordt heel goed voorbereid en kent vele bijeenkomsten die starten ongeveer midden februari met de ouderavond. In 4 samenkomsten leren de kinderen op hun eigen niveau de betekenis van die grote dag begrijpen en in 2 vieringen; de kennismakingsviering waarin zij aan de parochie worden voorgesteld en de terugkomviering, maken zij kennis met de Eucharistie. Al dit vele werk wordt in onze parochie verricht door 1 persoon; nl. mevr. Lilian van Esbroeck-Boënne. Natuurlijk krijgt zij op de grote dag hulp van de pastor, het kinderkoor en de kosteres, maar in de bijeenkomsten met de kinderen staat zij er alleen voor. Ook de gehele organisatie hieromtrent wordt door haar gedaan. Véél werk, eigenlijk té veel werk voor 1 persoon. Misschien is er wel iemand in onze parochie die interesse heeft om volgend jaar Lilian een handje te helpen? Iemand die samen met haar de jongens en meisjes naar hun Eerste Communie wil begeleiden.

Voor het H. Vormsel doet zij de voorbereiding samen met mevr. José Verhelst. Ook hier zijn er ouderavonden, 2 vieringen; nl. de kennismakingsviering en de terugkomviering, en verzorgen zij 8 bijeenkomsten met de kinderen. Willen we dit allemaal in onze parochie blijven doen, is ook hier versterking noodzakelijk.

Iets voor u?

Wilt u meer informatie of hebt u nog vragen, neem dan gerust contact op met Lilian.
Haar telefoonnummer is 0114-319219
Haar e-mailadres: lvesbroek@zeelandnet.nl

Alvast bedankt!

MISDIENAARS ONMISBAAR

Het is niet altijd gemakkelijk jongeren aan te trekken om te assisteren bij het verzorgen van Eucharistie- en/of Woord- en communievieringen. In onze parochie prijzen wij ons gelukkig dat een 8-tal jongens en meisjes steeds present zijn bij de wekelijkse vieringen maar ook bij de "Rouw- en Trouwvieringen". Om het voor deze groep zo interessant mogelijk te maken en te houden, worden zij zeer nauw betrokken in het "dienen" tijdens de vieringen. Zo blijft het voor hen steeds een nieuwe ervaring en daardoor blijven zij dit met vol enthousiasme doen. Op het grootse en mooiste feest in de kerk, het hoogfeest van Pasen, werden 3 misdienaars door pastor W. Poppe in het zonnetje gezet voor hun 2 1/2 jaar onafgebroken misdienaar zijn. Diederik Lampers, Laurien v.d. Walle en Pauline van Driessche.

Namens iedereen in de parochie hartelijk dank voor jullie inzet en wij hopen allen dat jullie nog jaren de parochie zullen dienen.

G. Weemaes

WIJZIGING TELEFOONNUMMER

Het telefoonnummer van de H. Henricusparochie in Clinge, nl. 0114-312230 is *niet* meer in gebruik. Voortaan kan men voor alle parochieële aangelegenheden terecht op het telefoonnummer van de contactpersoon, Annemie de Loos-Brijs, nl. *0114-311332.

NBG KOMT MET GLOSSY MAGAZINE 'HEMEL' TER PROMOTIE VAN DE BIJBEL

In september verschijnt voor de eerste maal het blad 'Hemel': "een glossy magazine dat uitnodigt tot lezen én nieuwsgierigheid naar de bijbel opwekt", aldus de uitgever, het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG). Het NBG wil met dit magazine een grote groep Nederlanders bereiken, vooral mensen voor wie het lezen van de bijbel niet vanzelfsprekend is. In 'Hemel' komen spraakmakende artikelen over bekende én onbekende Nederlanders aan bod die gebaseerd zijn op het thema trend en traditie. "Steeds wordt er een verrassende combinatie gemaakt met de bijbel", zo meldt het NBG. 'Hemel' richt zich in eerste instantie op lezers tussen de 25 en 35 jaar. Het blad is onderdeel van de Bijbel10daagse die eind oktober begint. "Voorlopig is 'Hemel' eenmalig, maar als het een succes is dan willen we het vaker uitbrengen", aldus de NBG-woordvoerder. "We willen een nieuw publiek aanspreken, namelijk de iets jongere doelgroep. De oplage ligt waarschijnlijk rond de 100.000 exemplaren." In Nederland zorgt het Nederlands Bijbelgenootschap onder andere voor moderne bijbelvertalingen en organiseert het projecten om de bekendheid van de bijbel te vergroten.

VAKANTIE IS…

Lekker luieren in een tuinstoel
uitrusten na een lang schooljaar.
De zon schijnt uitbundig
er waait een zwoel briesje.
Vader en moeder zitten in de tuin.
Je voelt je veilig en geborgen.

Op je rug in het gras liggen
de wolken drijven boven je voorbij.
De een lijkt op een schaap
de ander heeft een grote neus
een derde is net een schip.
Het is heerlijk buiten,
net een paradijs.

Vriendschappen onderhouden,
genieten van sport en spel.
Kamperen in een tent of
lekker op reis gaan.
Zwemmen in de zee
genieten van de vrijheid.

Uit: de ark Roosendaal

VAN DE BESTUURSTAFEL

Natuurlijk weet u dat er een parochiebestuur is. Natuurlijk weet u dat het bestuur om de 6 weken of eerder als dat nodig mocht zijn in de Steenstraat bij elkaar komt om te overleggen. Wellicht vraagt u zich wel eens af waarover spreken zij? Om u daar een indruk van te geven vragen wij nu uw aandacht voor een agendapunt dat onlangs aan de orde geweest is.

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR!!!
Het parochiebestuur is op zoek naar een tiental vrijwilligers voor het project Kerkbalans Nieuwe stijl. De kerkbalans is een jaarlijks terugkerende actie voor de financiële ondersteuning voor onze parochiegemeenschap. Het is een landelijke actie van de gezamenlijke kerken. Deze vrijwilligers zijn heel hard nodig om de communicatie met de parochianen te verbeteren.

Wat zoeken wij:
- mensen die via de telefoon goed kunnen communiceren;
- mensen die het lef hebben namens de parochie, met andere parochianen een gesprek aan te gaan waarom zij één of meerdere keren geen financiële bijdrage geleverd hebben aan de parochie?
- mensen die per jaar 20 tot 30 uur beschikbaar willen stellen.

Wat bieden wij:
- een cursus gesprekstechniek
- cursusmateriaal om goede telefoongesprekken te houden.
- een sfeervolle werkomgeving in de Steenstraat.

Heeft u belangstelling of wilt u meer weten? Neem contact op met:

Dhr. Wim Tobé (pastor) 0114-371093
Dhr. Karel van Damme 0114-311524
Dhr. Hans v.d. Zijden. 0114-322596

Wij wachten met zeer veel belangstelling uw telefoontje af.

Heeft u belangstelling voor de gang van zaken in uw parochiebestuur en wilt u meer weten over de gang van zaken? Vraag het ons. Bel naar 0114-312130 of kijk op de site www.ipv-ozvl.nl . U vindt daar heel wat informatie over uw parochie.

Namens het bestuur
Hans van der Zijden.

OP DE KOFFIE BIJ MEVR. DE WAELE

Een delegatie van de werkgroep distributeurs Kerkkoerier en het parochiebestuur, Cécile Scheerders, Jo Otjes en Jan Rubbens toog op 13 februari j.l.naar de Chopinstraat in Hulst. Mevr. Chris de Waele verspreidde meer dan 10 jaar de Zuidkrant en de Kerkkoerier. Ze had een wijk van 85 bladen. Wegens drukke werkzaamheden heeft ze haar "LOOP"-baan als bezorgster beëindigd. Haar moeder Mevr. van Pamelen, ook een bezorgster van de Kerkkoerier, was ook aanwezig. Chris en haar moeder hadden een hartelijke ontvangst gecomponeerd, zoals Chopin voortreffelijk muziek kon componeren. Ze lieten zich, evenals de gasten, het bakske koffie en het gebakske goed smaken. En natuurlijk als dank voor haar inzet bloemen voor Chris.

AFSCHEID VAN EEN VRIJWILLIGER

Op zondag 2 maart namen we in de parochie Hulst afscheid van mevr. F. Peters die na ruim 35 jaar terugtrad als lektor. Mw. Peters begon als lektor in onze parochie in de periode dat pastor J. van der Heyden kapelaan was in Hulst. (1969-1974). In de tijd na het 2e vaticaans Concilie (1962-1965) werd het mogelijk om parochianen in te schakelen bij de dienst en kapelaan van der Heyden benaderde een aantal mensen om in de eucharistieviering een bijdrage te leveren als lektor. Mw. Peters werd niet alleen lektor maar nam in die tijd ook de taak van penningmeester van het jongerenkoor op zich. Beide taken heeft zij heel zorgvuldig en plichtsgetrouw uitgevoerd. In de beginjaren gebeurde het dat mw. Peters elke zondag moest lezen in de basiliek maar de laatste jaren, nu het aantal vieringen is afgenomen, verminderde de frequentie tot 2 maal per maand. De vice-voorzitter van het kerkbestuur dhr. Jan Rubbens sprak die ochtend een dankwoord, hij roemde haar als lektor vanwege haar duidelijke stem, goede uitspraak en rustige manier van voorlezen. Mevrouw Peters ontving namens het parochiebestuur een mooie bos bloemen en een welgemeend applaus van de kerkgangers.

Monique Brems

De juffrouw staat voor de klas en legt de kinderen uit dat God overal is, ook al zie je Hem niet. Goed, de juffrouw neemt aan dat de kinderen het een beetje begrepen hebben en gaat verder met de les. Zit er een jongetje in de klas met zijn handen te spelen, omhoog, omlaag, opzij en bewegingen met zijn vingertjes. Vraagt de juffrouw: Keesje wat ben je nu aan het doen? Kees antwoordt: ik kietel God

LIBRIJE VAN "ROMMELHOK" NAAR "MUSEUMRUIMTE

Het parochiebestuur heeft onlangs een positief besluit genomen met betrekking tot de ontwikkeling van "de Librije" tot een klein museum binnen onze basiliek. We kennen de Librije als "het werkhok" of "de oude sacristie" Naar het oordeel van de Diocesane Commissie voor kerkelijk kunstbezit bisdom Breda, o.l.v pater Wil Brand, beschikt de basiliek over twee zeer bijzondere ruimtes. De librije en de daar boven gelegen middeleeuwse Mariakapel. Naar het oordeel van de commissie zijn deze ruimtes uniek omdat ze middeleeuws beeldhouwwerk bevatten, die de beeldenstorm in de streek rond de Schelde van 20-27 augustus 1566, hebben overleefd.

De capelrie van Onser Vrouwe up t solderken in de kerke van Hulst"
Historische gegevens over deze kapel verschijnen na 1430. Rond die tijd is de Librije gebouwd. Er staat niet met evenveel woorden dat die kapel boven de librije was maar het kan niet anders daar er anders geen zolder was waar men gewoon toegang had. Men kan zich niet voorstellen dat die kapel op de zolder van de kerk was. De zolder van de kerk is/was totaal ontoegankelijk. In een akte van 20 oktober 1446 staat:"de capelrie van Onser Vrouwe in de kaerke van Hulst gheheeten up den Soldre". In een akte van 8 oktober 1455 staat: "de capelrie van Onser Vrouwe up t solderken in de kerke van Hulst". In de akte van 18 januari 1457 staat:"de capelrie van Onser Vrouwe up t solderken". In de akte van 22 april 1458 staat:" "de capelrije up 't solderkin voor Onser vrouwe in den choor neffens Sinte Anthonis outhaer (altaar)in de kerke van Hulst". De kapel van O.L.Vrouw op Zolder wordt genoemd tot 1645 toen de kerk overging naar de protestanten. Genoeg bewijzen voorlopig voor het bestaan van deze kapel boven de librije.

Kunstwerken.
Er zijn vele kunstwerken veilig in de kluis van de basiliek opgeborgen. Volgens de commissie kerkelijke kunstbezit, kunnen we jaren achtereen de meest mooie voorwerpen tentoonstellen. Deze kunstobjecten worden nu soms nog in de liturgie gebruikt, maar staan meestal alleen achter slot en grendel. Het zou geweldig zijn als hier veel meer mensen van kunnen genieten. Dat idee willen we graag vorm geven en uitwerken door in de basiliek een kleine tentoonstellingsruimte in te richten.

Dat de Librije en Onze lieve vrouw op zolder de laatste eeuwen als opslagplaats zijn gebruikt, komt omdat er in de basiliek geen mogelijkheden voor berging zijn. Door de functies van de kapellen in de koorkerk te herschikken komt er buiten de librije werkruimte en opslag vrij.

Het bestuur heeft een ontwikkelingsplan gemaakt. Het plan bestaat uit het maken van een klein museum in de koorkerk van de basiliek en het herinrichten van de daar boven gelegen middeleeuwse Mariakapel. Het ten uitvoer brengen van dit plan is afhankelijk van de sponsoren. Zijn deze bereid hiervoor geld beschikbaar te stellen, dan kunnen de plannen worden uitgevoerd. Komt het geld er niet dan doen we het met het geld dat op dit moment door provincie en de gemeente beschikbaar zijn gesteld. Onze parochie is gezegend met een levende gemeenschap met vele actieve vrijwilligers. Onze parochie is gezegend met een prachtige Basiliek. Dat we sponsoren nodig hebben om onze plannen tot uitvoering te brengen komt omdat dit de financiële mogelijkheden van de parochie ver te boven gaat.

Een bestuursbesluit nemen is de eerste stap. Het ten uitvoer brengen is ingewikkelder en vraagt bovendien de samenwerking, de inzet en de medewerking van de parochianen. De vrijwilligers zijn daarbij van het grootste belang, omdat zij zich in eerste instantie inzetten voor het in stand houden van onze parochie. Op woensdag 13 februari j.l is er een voorlichtingsbijeenkomst in de pastorie geweest. Alle vrijwilligers die mogelijk iets met dit nieuwe museum te maken krijgen, zijn uitgenodigd mee te praten over dit ontwikkelingsplan.

We kunnen niet in de toekomst kijken. Het bestuur heeft echter het volle vertrouwen dat met behulp van de vrijwilligers en de sponsoren een mooie loot aan de rijke historie van onze kerkgemeenschap en de basiliek kan groeien.

Om in deze beeldspraak te blijven is het eerste blaadje tot bloei gekomen toen op 16 mei 2008 in de basiliek de eerste tentoonstelling "schatten van de basiliek" officieel geopend werd bij de officiële opening van 2008 het Jaar van het religieus erfgoed.

Hulst, uw parochie en de basiliek staan "op de kaart". Kijk eens naar www.scez.nl > welkom > 2008 jaar van religieus erfgoed.

Wij houden u graag op de hoogte.

Namens het parochiebestuur
J.F.M. v.d. Zijden
Beheer.

DE BIJBEL IN HET LEVEN VAN ALLEDAG

Landkaart, Tom-Tom en kompas zijn hulpmiddelen om ons de goede weg te wijzen naar onze bestemming. Voor wie op reis gaat, komen deze zaken goed van pas. Niet langer meer moeten dwalen en dolen in vreemde gebieden en landen. De zojuist genoemde wegwijzers moeten de reiziger vastheid en zekerheid bieden. "Moeten we hier nou links- of rechtsaf?" "Effe checken!" Heel typerend voor deze vakantieperiode. Net als: "We zijn er bijna, we zijn er bijna, maar nog niet helemaal."

'Oriënteren'
Wij – aardbewoners – schepselen van God, zijn pelgrims, gasten hier op aarde. Wij zijn op weg naar het hemels Vaderland. Hierbij dienen wij ons te 'oriënteren'. Dit betekent onder andere: de juiste richting zoeken. Om ons geestelijk leven de goede richting te geven naar onze hemelse bestemming – de eeuwige gelukzaligheid – hebben we als 'Tom-Tom' de H. Schrift en de Catechismus. Ouderwets en achterhaald? Onzin! Het is maar hoe je er tegenaan kijkt. De 'oude' Catechismus der Nederlandse Bisdommen, met vragen en antwoorden, ervaar ikzelf als een enorme steun en houvast. De vele vragen die er in mij opkwamen als geloofsleerling op latere leeftijd, vond ik er duidelijk beantwoord in terug. Ik voelde ik mij weer georiënteerd: gericht op Jezus en Zijn boodschap en de Sacramenten, die ons bovennatuurlijk leven in stand houden.

Roer en kompas
We leven in een tijd van verwarring, zowel op maatschappelijk terrein als in de Kerk. Tarotkaarten, horoscopen, reiki, enzovoort – uiteindelijk allemaal mensenwerk en zinsbegoocheling – dreigen de leer van Jezus Christus te verdringen. Velen weten niet meer waar ze het moeten zoeken. Vanaf het moment dat de heren 'Modern' en 'Eigentijds' de Kerk binnendrongen, bleven velen weg. "In Uw uitspraken vind ik mijn vastheid …" (Ps 119,31). Vastheid, stabiliteit, dát is wat de pelgrimerende gelovige mens nodig heeft. Bijbel en Catechismus fungeren als roer en kompas op het levensschip. Neem je deze weg niet, dan wordt het een gevaarlijke tocht op eigen risico. Doelloos ronddwalen is dan het lot. Oriënteren betekent ook: het juiste standpunt zoeken. Wie zich toe durft te vertrouwen aan Jezus en Zijn gezonde leer, heeft zijn standpunten op stevige fundamenten gebouwd. Zo iemand blijft geestelijk in evenwicht en laat zich niets wijsmaken. We hoeven geen theologen te zijn of te worden. Het gaat om de grondwaarheden, de fundamenten van ons geloof, waarvan wij eenvoudig kennis kunnen nemen. Vervolgens kunnen wij ons levensschip de juiste koers laten varen, om eens Gods veilige haven te bereiken. Goede reis!

Eric Mengerink

DODENHERDENKING

Vanwege de meimarkt op 4 mei, werd de dodenherdenking dit jaar op 3 mei gehouden. Er was ook nu weer een grote belangstelling. Bij deze 25 ste herdenking sprak burgemeester Jan Lonink de bezinning uit, waarbij hij inging op het thema van dit jaar: 'Solidariteit: de ruggengraat van vrijheid' en in relatie daarmee de vreselijke gebeurtenis in Zaamslag. Het was wederom een stijlvolle en imponerende bijeenkomst waaraan medewerking werd verleend door het Seniorenkoor Koewacht, de Harmonie E.M.M. en trompettist Jan Meijs die weer een feilloze 'Last Post' blies, leerlingen van de basisschool 'De Vlaswiek' en mevrouw F. de Waele-Geerards. Na de herdenking in de kerk, vond een defilé plaats langs de gedenkplaat met de namen van de slachtoffers uit Koewacht en het graf van de Poolse soldaat op het kerkhof.

BETROKKEN OUDERS WAARDEVOL BIJ DE VORMSELVOORBEREIDING

Jonge mensen voorbereiden op het vormsel is een dankbare manier van kerk zijn. Gesteund door pastor en werkgroep geven meerdere ouders mee vorm aan de voorbereiding. Charlotte en Rita waren erbij en willen hun bijzondere ervaring delen. "Het hoort er eigenlijk bij." Allebei hebben zij hun zoon een beetje gestimuleerd om zich te laten vormen. Zij namen daarop hun verantwoordelijkheid en gaven zich op voor enkele taken rond de voorbereiding. In totaal waren er in de samenwerkende parochies St. Jansteen en Heikant dertig vormelingen. Achttien ouders daarvan namen een of enkele taken van de voorbereiding op zich. Charlotte en Rita wisten vooraf niet wat het werk inhield. Ze gaven zich zonder voorwaarden op. "Voor je kinderen doe je dat gewoon." Dat was best moedig, want ze zagen wel tegen het werk op. "Het leek zo veel." Achteraf het viel erg mee. "Het was niet moeilijk, je moest er gewoon even inkomen." De werkgroep zal er volgende keer rekening mee houden.

Beiden werkten mee aan de inzameling van voedsel en goederen voor de voedselbank. Dat was een heel leuke actie; glunderende kinderen en veel positieve reacties uit de gemeenschap en bij de mensen van de voedselbank. Drie auto's met goederen gingen richting de voedselbank in Terneuzen. Namens hen: gevers en collectanten bedankt.

Beide moeders hadden ook een taak bij bijeenkomsten waar vormelingen inhoudelijk werden voorbereid. Van de tien bijeenkomsten zijn er vier met begeleiding door enkele ouders. Vormelingen krijgen daartoe vooraf huiswerk op, dat gemaakt kan worden via de computer. In groepjes van acht vormelingen en twee ouders wordt het huiswerk besproken. Stapje voor stapje worden de ouders daarbij begeleid door de werkgroep. De grote inzet van de jongeren en hun eerlijke antwoorden daarbij laten zien dat er onder hen veel goeds leeft. Dat de werkgroep daarbij aanwezig is om uitleg of antwoord te geven op onverwachte vragen geeft een gevoel van zekerheid. Deze bijeenkomsten eindigen met een creatief gebeuren, het maken van een collage, een toneeltje of het uitzoeken van een eigen gedichtje. Ieder groepje apart werkt dat uit. Dat moet dan aan alle anderen getoond worden. Steeds is er dan het gevoel van: "Hoe redden we dat in die korte tijd?" Even daarna presenteren de vormelingen enthousiast hun werkstuk aan de grote groep. De ouders zijn dan in stilte best een beetje trots. Op zo'n bijeenkomst gaat de tijd dubbel zo snel. Het is geweldig geworden. Werken met die kleine groepjes is fijn. Bij een volgende dochter of zoon doen Charlotte en Rita zeker weer mee. Ze vonden zich niet overvraagd; iets doen is niet erg. "Je leert er zelf nog wat van en het was nog gezellig ook."

Charlotte van Waes & Rita van Leeuwen

Net als vele andere ouders hielpen Rita en Charlotte thuis mee met het huiswerk en het zoeken van de antwoorden op internet. Daar kwam dan wel eens grote mensentaal uit, maar daar kun je vragen bij stellen. Uit de regelmatige opkomst bij de bijeenkomsten blijkt dat veel ouders achter de voorbereiding op het vormsel staan. Dat is een goede zaak. In de voorbereiding zit veel afwisseling en er zijn veel leuke activiteiten. Soms werkt een onderdeel stimulerend naar de ouders. Zij gingen zelf op zoek naar interessante sites met informatie, teksten gedichten of gebeden. Men is dan "lekker bezig." En verder kijken is best goed.

Rita en Charlotte, Bedankt voor het gesprek, bedankt ook jullie beiden en al die andere ouders voor de actieve bijdrage bij de voorbereiding op het vormsel. Inzet van ouders is zeer waardevol en verrijkend. Het geeft telkens opnieuw een eigen gezicht aan de voorbereiding op het vormsel. Ik zie jullie bij een volgende gelegenheid graag weer terug.

Omer Calle.

Oproep
Jaarlijks zijn er ongeveer dertig personen uit de parochies Heikant en St. Jansteen die gevormd willen worden. Zij worden samen voorbereid, aan de hand van een eigentijds en aansprekend project. De werkgroep kon afgelopen jaar rekenen op de medewerking van Steven de Koning, priester in opleiding. Voor komende periode zoekt de werkgroep uitbreiding met een of twee personen. Het werk bestaat uit: vormgeven aan tien bijeenkomsten, variërend van gespreksavonden tot het vertonen van een film; aansturen van het huiswerk via de computer; instructie aan meewerkende ouders; administratieve begeleiding.

Informatie bij: Pater J.G.M. Reurs, sm, Zandstraat 10/4, Hulst;
Omer Calle, Populierenstraat 12, St. Jansteen.

VRIJWILLIG(ST)ERS OP REIS

Het is een traditie geworden dat de vrijwillig(st)ers een keer per jaar op uitnodiging van het kerkbestuur een dagje op stap gaan. Op vrijdag 2 mei, de dag na Hemelvaart, was het weer zover. 's Ochtends tussen 08.00 en 08.30 uur lopen al diverse koppeltjes richting Kerkplein en worden mensen per auto gebracht naar de locatie van waaruit de bus vertrekt. Dit jaar werkte het weer voortreffelijk mee, want het ochtendzonnetje deed haar best en de kou was al bijna verdwenen. Dus, veel vrolijke gezichten van de mensen die jaarlijks meereizen en ook nieuwe gezichten van mensen die snel in de kring worden opgenomen. Er zijn ook mensen die er om verschillende redenen (gestopt wegens leeftijd, ziek, enz.) niet (meer) bij zijn; hopelijk nog tot weerziens. Emmy, de goedlachse reisleidster, loopt door de bus om te controleren of iedereen er al is, maar met een bijna volle bus hoef je alleen maar de drie lege stoelen te tellen.
Om 08.30 uur vertrekt de bus via Antwerpen naar ons reisdoel: Delft. Onderweg wordt nog gestopt in Terheijden voor een kop koffie met appelgebak en vervolgens gaan we over de vrij rustige wegen, zonder files, af op Delft, waar we beginnen met een overheerlijke koffietafel. Vervolgens kregen we nog een half uurtje om alvast rond te kijken in de omgeving om daarna in te stappen in de rondvaartboot voor een tochtje van ca. 45 minuten door de grachten van Delft, waar we konden genieten van alle herenhuizen, zakenpanden en andere gebouwen op de oevers. Het eindpunt van onze rondvaart was vlak bij de 'Porseleynen fles', waar we een rondleiding met uitleg hebben gekregen van het maken en beschilderen van ons wereldberoemde delftsblauwe aardewerk; het was zeer de moeite waard.

Om 15.30 uur stond de bus alweer klaar om ons naar het centrum van Delft te brengen waar voor elk wat wils was: bezichtiging van de Nieuwe en/of de Oude Kerk met de mogelijkheid om ook de toren te beklimmen, er was gelegenheid om op de markt diverse gebouwen te bezichtigen en te fotograferen en er waren natuurlijk ook de terrasjes. Om 16.45 uur moesten we Delft alweer verlaten om met de bus richting Zeeland te gaan. Onderweg konden we alvast wat uitrusten van de vermoeienissen, want in Hoogerheide wachtte ons nog een heerlijk diner. Om 20.15 waren we weer veilig en gezond terug op de Koewacht. Het was weer goed verzorgd, het weer werkte mee en het was gezellig. Dus voldoende stof om later bij het vrijwilligerwerk nog eens na te praten en uit te zien naar de reis van volgend jaar.

Met dank aan ons kerkbestuur en vooral de vrijwillig(st)ers die elk jaar weer voor ons zo'n dagtripje willen uitstippelen. Tot volgend jaar.

Een meegereisde vrijwilliger (JdT)

IPV OOST ZEEUWS VLAANDEREN

CLUSTER NOORD Kloosterzande/Ossenisse • Lamswaarde • Terhole

NIEUWE STICHTING HEEFT OOG VOOR VERLEDEN, HEDEN EN TOEKOMST VAN MONUMENTAAL KERKGEBOUW

Het zal u naar alle waarschijnlijkheid niet ontgaan zijn, want zowel Omroep Zeeland TV en radio, maar ook de regionaal schrijvende pers, besteedde de laatste weken veel aandacht aan de oprichting van de Stichting 'de Kerk in Klooster' (afgekort: 'de KiK'). Misschien is het wel goed om in dit eerste verhaal van mijn kant de nadruk te leggen op de ontstaansgeschiedenis van het kerkgebouw op 'de Hof te Zande' en de doelstelling van de Stichting.

Om de cultuurhistorische waarde van dit gebouw beter tot zijn recht te laten komen werd op de laatste dag van het jaar 2007 de stichting 'de Kerk in Klooster' opgericht. Doel van de stichting is om het kerkgebouw een bredere uitstraling te geven en breed toegankelijk te maken voor kunst en cultuur. Daar aan gelijk dient de ontstaansgeschiedenis van Oost Zeeuws-Vlaanderen in relatie met de Cisterciënzer monniken vorm en inhoud te worden gegeven.

Bijzonder feit is dat de visie en werkzaamheden van het Stichtingsbestuur worden ondersteund door een Comité van Aanbeveling, bestaande uit de heren (Baron) A. Collot d'Escury, burgemeester (J.F. Mulder) en (Rabodirecteur) J. de Winter.

Tenslotte een aantal data met activiteiten, in en om de kerk, die u beslist niet mag missen (dus noteren in uw agenda):

- 24 juni (dinsdag) avondwandeling in en om de Hof te Zande kerk. Thema: heden en verleden; flora en fauna. Aanvang 19.00 uur, organisatie Stichting Landschapsbeheer Zeeland. Toegang gratis.
- 16 augustus (zaterdag) - Oogstfeest (i.s.m. ZLTO) met als thema: 'Landbouw in Oost Zeeuws-Vlaanderen: verleden, heden en toekomst'. Specialiteit: Cisterciënzer produkten!

Graag tot ziens!

Cor Crans, voorzitter Stichting 'de KiK'

IN MEMORIAM

Het volgend artikel hebben we ontvangen van Mgrs. Drs. H.C.M. Lommers, die met waardering terugkijkt op de mooie, gelovige viering, als afscheid van Bisschop Leo Dobbelaar C.M. (1942-2008)

Op zaterdag 5 april 2008 is in Bosch-kapelle (Zeeuws-Vlaanderen) de herdenkings-dienst gehouden voor de op Goede Vrijdag overleden Mgr. Leo Dobbelaar, apostolisch vicaris van Nekemte in Ethiopië. De plechtige eucharistieviering werd gecelebreerd door de provinciaal van de Lazaristen in Nederland, in concelebratie met enige medebroeders, met een jonge Ethiopische priester, werkzaam in de parochie van Edam, en met Mgr. H. Lommers als vertegenwoordiger van Mgr. J. van den Hende, bisschop van Breda, aan het altaar geassisteerd door Diaken W. Tobé en pastoraal werkster Ch. van de Walle. Zij heette de gasten welkom in de parochiekerk van de H. H. Petrus en Paulus. Onder de aanwezigen bevond zich, naast Deken P. Verbeek van het Dekenaat Zeeland, vicaris-generaal Mgr. M. de Groot van het bisdom Haarlem, dat ook na de dood van bisschop Bomers altijd hartelijke betrekkingen heeft onderhouden met de kerk van Nekemte.

In zijn homilie schetste provinciaal H. Jaspers de overleden bisschop als een herder voor de gelovigen die aan zijn zorgen waren toevertrouwd en als een priester-missionaris die naast het geloof aandacht had voor de materiële belangen in zijn kerkdistrict. IJverde hij voor een vruchtbare priesteropleiding en bouwde hij kerken, hij bouwde ook bruggen en scholen en stimuleerde gezondheidsprogramma's (o.a. tegen struma en elefantiasis). Zo was Mgr. Dobbelaar, zoals zijn devies luidde, een ware "Pastor bonus in populo".

Bisschop Dobbelaar is opgegroeid in Boschkapelle waar zijn familie nog woont. De vrijwilligers van de parochie hadden alles goed voorbereid om de gasten te ontvangen. In de kerk hing een portret van Mgr. Dobbelaar, met daarbij een bisschopsstaf en de Afrikaanse mijter van Mgr. Muskens die op die manier uiting gaf aan zijn verbondenheid met de gestorven bisschop. Vóór het altaar stonden de paaskaars, het doopwater en een Ethiopisch kruis opgesteld.

Mgr. Lommers bracht in een kort woord aan het einde van de viering het medeleven over van Mgr. J. van den Hende aan de Lazaristen, de familie Dobbelaar en de parochianen met het sterven van de bisschop. Hij memoreerde hoe nog geen jaar geleden, in mei 2007, Mgr. Dobbelaar en Mgr. Muskens samen hun koperen bisschopsjubileum vierden in de kathedraal van Breda en hoe groot de schok was toen men hoorde van zijn onverwachte overlijden. Ook memoreerde hij het bezoek van Pastoor A. Kamps aan Ethiopië, tijdens diens sabbatverlof in 2006, en het gastvrije onthaal door Mgr. Dobbelaar. De bisschop verklaarde hem toen de vorm van het Ethiopische kruis, dat bollen heeft aan de uiteinden van de kruisbalken. Eigenlijk zijn het geen bollen, maar eieren, meer in het bijzonder struisvogeleieren. De struisvogel legt haar eieren in het zand, broedt ze niet zelf uit, maar bedekt ze met zand en loopt dan weg, om een eind verderop te gaan neerzitten en te kijken en te wachten, totdat het zand, verwarmd door de zon, de eieren heeft uitgebroed en de kuikens tevoorschijn kruipen. Door dit natuurgebeuren wordt als het ware de hoop op verrijzenis en eeuwig leven uitgebeeld. Zo ziet de Ethiopische christen kruis en verrijzenis als onlosmakelijk met elkaar verbonden, zoals dat in het paasmysterie van Christus werkelijkheid is geworden.

Tot besluit van het samenzijn, na het requiem, was er gelegenheid de familie Dobbelaar te ontmoeten in de dorpszaal en werd er een video getoond van de begrafenis van de bisschop te Conci in Ethiopië. Uit de beelden bleek eens te meer op welk een aanhankelijke manier de gelovigen gehecht waren aan hun "vader" en hoe zij uiting gaven aan hun verdriet om zijn heengaan.
Moge Mgr. Dobbelaar zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

MIDZOMERFEEST HENGSTDIJK

Het is weer zover zaterdag 28 en zondag 29 juni a.s. voor de veertiende keer Midzomerfeest. Ook dit jaar belooft het weer een hele happening te worden. De straat zal weer vol staan met kramen waar allerlei handel te koop wordt aangeboden. Ook voor onze snuffelmarkt hebben we weer veel mooie en goede gebruikte spullen in de aanbieding. En dan in de kerk een enorm aanbod van boeken in alle genres en lage prijzen. We beginnen op zaterdagmorgen om 9.00 uur en stoppen om 17.00 uur. Zondagmiddag is ook de kerk weer open voor boekenverkoop van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Op zaterdag zijn er ook vele activiteiten voor de kinderen zoals b.v. een zeskamp voor kinderen in verschillende leeftijdsgroepen. Er zijn ook allerlei spelletjes te doen waarmee men mooie prijzen kan verdienen. Er komt ook weer een hoogwerker zodat je Hengstdijk van boven af kunt bekijken. De brandweer komt een demonstratie hulpverlenen geven en er zijn oude legerwagens te bewonderen.

Op zondagmiddag is er weer gaaibollen voor het kampioenschap van Hengstdijk en er is een schieting, aanvang 14.00 uur, inschrijven vanaf 13.30 uur. Op zaterdagavond is er een gezellige feestavond in café La Bamba met medewerking van DJ Antoine en Harry Bakker en achter de bar staan onze oud gedienden Willy Sponselee - Miel Compiet en Ber van Damme de toegang is gratis.

We hopen op mooi weer en iedereen is van harte welkom op het Midzomerfeest.

Jo de Cock

VAN KERCKHOVEN BOUW B.V.
Thuis in elke bouwstijl
Pr. Rooseveltstraat 7 - Postbus 17 - 4587 ZG Kloosterzande
Tel: (0114) 681920 - Fax: (0114) 682936
www.vankerckhovenbouw.nl

Uw woonwinkel ook op www.morres.com
morres WONEN
Alle dagen open!

GOUDEN SPELD VOOR JOHAN VERNIMMEN 12 APRIL 2008

Tijdens een druk bezochte Eucharistie-viering onder leiding van pater Reurs heeft de parochie Stoppeldijk te Vogelwaarde op een goede manier aandacht besteed aan het 60-jarig jubileum van haar organist-dirigent: de heer Johan Vernimmen. Het eigen gemengd koor zong samen met dat van de parochie ter Duinen te Kloosterzande onder leiding van de jubilaris de voor deze dienst uitgekozen liederen. Het was te horen dat hier goed op was gerepeteerd. Zo is Johan in zijn element: achter het orgel en als dirigent. Pater Reurs maakte toepasselijk dankbaar gebruik van de beeldspraak in het evangelie (zondag van de Goede Herder en roepingenzondag): waarin de herder (Johan?) en de volgzame schapen (de zangers?) passeren. “Hij loopt voor ze uit en de schapen volgen hem...”

Na de dienst verlieten de jubilaris en de koorleden het oksaal om voorin de kerk plaats te nemen. Onder luid applaus van de kerkgangers schreed de jubilaris naar de eerste bank. Daar werd hij toegesproken door Arie Sponselee, de penningmeester van het plaatselijke kerkbestuur. Hij prees Johan om zijn jarenlange verdiensten en schetste tussendoor de veranderingen van de kerkelijke liturgieviering in de voorbije jaren. Namens het kerkbestuur overhandigde hij een prachtig fotoboek over de verschillende kerken in deze omgeving, gemaakt door de vice-voorzitter van het kerkbestuur, Ronnie Haerens, die wegens vakantie niet aanwezig was. En dan de hoogste onderscheiding die kan worden toegekend aan mensen met bijzondere verdiensten op het gebied van muziek ten dienste van de liturgie: de Gouden Speld van Verdienste van de Nederlandse Sint Gregoriusvereniging, met oorkonde.
De volgende dag was er een soortgelijke liturgieviering in de kerk van de parochie Ter Duinen te Kloosterzande. De vice-voorzitter van dat bestuur, Jo Collet, sprak de jubilaris toe met dank voor zijn verdiensten als organist-dirigent in die parochie.

GROND-, GEWAS- EN MILIEU LABORATORIUM
“Zeeuws-Vlaanderen
Uw partner voor:
- **Land- en tuinbouwkundig onderzoek**
- **Minas mestanalyse**
- **Milieukundig onderzoek**

Wij bieden u een volledige dienstverlening aan:
- Bemonstering - Analyse - Advies

Ingeschreven in het STERLAB register voor laboratoria onder nr. L 201 voor de gebieden zoals nader omschreven in de erkenning
Vraag vrijblijvend informatie aan:
Zandbergsestraat 1 - 4569 TC Graauw
Tel. 0114-635400 - Fax 0114-635754

H&D Natuursteen
& Natuurstenen Grafmonumenten
- Grafmonumenten in graniet, glas en RVS
- Vazen
- Urnen in allerlei materialen en vormen
- Assortiment zijden bloemen,
- Gedenksieraden bloemstukken en boeketten
- Graflichten
- Foto's in glas vereeuwigd
- Kaarsen
- Verzekeringen uitvaart
- Columbariumartikelen/Graveren/Laseren
- Tijdelijke naamplaten voor op graf
- Tafels graniet in combinatie met rvs
- Tegels voor binnen en buiten

Loopt u vrijblijvend eens binnen in onze showroom.
Openingstijden: Maandag gesloten
Dinsdag t/m vrijdag van 10.00 uur tot 17.00 uur
Zaterdag 10.00 uur tot 16.00 uur
En verder op afspraak
Haarmanweg 2B - 4538 AR Terneuzen Tel.: 0115-530901
www.HenDnatuursteen.nl

Gewasbeschermingsmiddelen
Kunstmest
Zaaizaden
en Schoonmaakmiddelen
R. van Wesemael
Zoutestraat 109, Hulst - Tel. 0114-314853

VORMSEL 2008